

N:o 26.

Ank. till Riksd. den 21 kånsl. february 1902, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om inrättande af nya tjenster vid statens jernvägar m. m.

(R. A.)

1:o.

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens jernvägar uppfördes arfvoden till följande nya tjenstemän vid distrikten, nemligen en trafikinspektör, en maskiningeniör och en byråassistent, samt att bland tilläggsarfvoden till fasta arfvoden upptoges ett tilläggsarfvode efter 500 kronor för år för ytterligare en maskiningeniör.

Till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 11 nästlidne januari har föredragande departementschefen erinrat, hurusom jernvägsstyrelsen uti skrifvelse den 25 oktober 1900 hos Kongl. Maj:t hemstälde om inrättande af två nya distrikt vid statens jernvägar äfvensom om upptagande i staten öfver fasta arfvoden för personal vid nämnda jernvägar af arfvoden till sådana befattningshafvare, hvilkas anställande skulle antingen omedelbart be-tingas af inrättandet af de ifrågasatta nya distrikten eller ock deraf vara en mer eller mindre omedelbar följd; och hade styrelsen såsom

Inrättande af nya tjenster vid statens jernvägar.

befattningshafvare af sistnämnda slag, beträffande hvilka framställning till 1901 års Riksdag vore erforderlig, angifvit bland andra 3 trafikinspektörer, 3 byråassistenter, 8 baningeniörer och 1 maskiningeniör.

Af den redogörelse, styrelsen uti nämnda skrifvelse lemnade rörande dels statsbanenätets dåvarande indelning i trafiksektioner dels ock den indelning i sådant afseende, som styrelsen, vid bifall till framställningen om ökning i trafikinspektörernas antal med ytterligare tre, tänkt genomföra, framginge, att en af de ifrågasatta nya trafikinspektörerna skulle, med bandelen Gellivare—riksgränsen såsom trafiksektion, placeras i Kiruna.

Å samma plats skulle också, då enligt organisationens grunder såsom biträde hos hvarje trafikinspektör skall anställas en byråassistent, en af de föreslagna tre nya byråassistenterna stationeras.

Af de ifrågasatta åtta nya baningeniörerna skulle sex anställas såsom biträden, en å bandirektörsexpeditionen vid hvarje af de sex distrikt, i hvilka enligt styrelsens förslag statens jernvägar skulle indelas, en vid den bansektion, som skulle bildas af den blifvande bandelen Gellivare—riksgränsen, för hvilken 230 kilometer långa banlinie styrelsen ansåg det vara tydligt att en ny baningeniör erfordrades, samt en vid den bansektion, som skulle uppkomma af den anledning att eljest två bansektioner vid det då föreslagna nya femte eller Örebro distriktet i längd komme att högst betydligt öfverskrida hvad under senaste tiden ansetts skäligt för bandelarna i mellersta och södra Sverige med der befintliga större stationer och der rådande lifliga trafik. I samma skrifvelse af den 25 oktober 1900 anmälde styrelsen derjemte behofvet af ytterligare en baningeniör vid den bansektion, som det skulle blifva nödvändigt att bilda af den under byggnad varande statsbanan Göteborg—Skee, då densamma blefve färdig; men ansåg styrelsen att, som detta icke kunde beräknas komma att ske på flera år, framställning för det dåvarande icke behöfde göras om upptagande i staten af arfvode för denne befattningshafvare.

Hvad slutligen beträffar den maskiningeniörstjenst, om hvars inrättande styrelsen uti sin ifrågavarande skrifvelse gjorde framställning, afsåg denna den nordligaste delen af statsbanenätet. Styrelsen ansåg nemligen, att den intensiva trafik, som kunde beräknas uppstå å linien norr om Gellivare, och de säregna förhållanden i öfrigt, som kunde antagas blifva rådande å denna sträcka, gjorde det oundgängligt, att ett högre maskinbefäl med maskiningeniörs kvalifikationer och kompetens placerades i Kiruna.

Vid föredragning inför Kongl. Maj:t den 11 januari 1901 af jern-

vägsstyrelsens ofta berörda skrifvelse af den 25 oktober 1900 förklarade departementschefen sig hafva af de af styrelsen angifna sakförhållandena och hvad af styrelsen i öfrigt anförts funnit det ådagalagdt, att samtliga dessa befattningar blefve för jernvägsförvaltningens behöriga skötande erforderliga dels omedelbart och dels i den mån de pågående jernvägsbyggnaderna nådde sin fullbordan. Men af samma grunder, som föranledt jernvägsstyrelsen att anse det kunna något anstå med tillsättandet af den baningeniör, som skulle hafva linien Göteborg—Skee till sektion, ansåg departementschefen det icke heller vara nödvändigt att till 1901 års Riksdag göra framställning i fråga om tillsättande af de tjenstemän, hvilka skulle erhålla sin sysselsättning uteslutande vid bandelen Gellivare—riksgränsen, nemligen den trafikinspektör, som skulle förestå den föreslagna 15:de trafiksektionen, omfattande nämnda linie med station i Kiruna, den till biträde åt denne trafikinspektör afsedde byråassistenten, den baningeniör, som skulle förestå 27:de bausektionen, omfattande nyssberörda linie, samt den maskiningeniör, som skulle blifva placerad i Kiruna; och hemställde departementschefen förty, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens jernvägar måtte, hvad nu ifrågavarande befattningshafvare beträffade, uppföras arfvoden till ytterligare allenast två trafikinspektörer, två byråassistenter och sju baningeniörer, hvaremot departementschefen fann sig icke böra då göra hemställan om framställning rörande ökning af antalet maskiningeniörer.

I öfverensstämmelse med hvad departementschefen i detta häuseende föreslagit, blef af Kongl. Maj:t proposition i ämnet aflåten till 1901 års Riksdag.

Riksdagen, som biföll Kongl. Maj:ts förslag att å hvarje bandirektörsexpedition skulle anställas en baningeniör för biträde vid handläggning af löpande ärenden, men som ansåg, att för det dåvarande endast ett nytt distrikt borde inrättas och att förty antalet af de såsom biträden åt bandirektörerna afsedda baningeniörernas antal skulle inskränkas till fem, biföll i öfrigt Kongl. Maj:ts förslag, i följd hvaraf i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens jernvägar upptagits arfvoden till ytterligare två trafikinspektörer, två byråassistenter och sex baningeniörer, af hvilka sistnämnda befattningshafvare en är afsedd att förestå en ny bansektion.

Enligt hvad departementschefen vidare meddelat, har jernvägsstyrelsen nu uti skrifvelse af den 3 december 1901 hos Kongl. Maj:t anhållit om aflåtande till Riksdagen af den framställning, som finnes intagen i början af detta utlåtande.

Beträffande de befattningshafvare, hvilkas antal enligt föreliggande förslag skulle ökas, har departementschefen meddelat följande.

Å hvarje trafiksektion skall en *trafikinspektör* vara anställd, och åligger det enligt gällande instruktion trafikinspektör att inom sin sektion biträda distriktschefen vid afdelningens förvaltning och dervid, bland annat, handhafva ledningen af tågens gång samt vidtaga erforderliga åtgärder vid tåggrubbnings, ombesörja tågens utrustande med vagnar och trafikpersonal, anordna extra tåg och vidtaga andra särskilda åtgärder vid tillfällen, då ökad trafik är att emotse, ombesörja vagnfördelningen inom sektionen och i öfrigt förestå den löpande trafik-tjensten derstädes, till utbetalning godkänna räkningar på distriktskassan för sektionens behof och ansvara för utbetalningens behörighet samt att, i fråga om beviljande af tjänstledighet åt underlydande personal och verkställande af undersökningar i disciplinära eller andra mål, utöfva den myndighet och vidtaga de åtgärder, styrelsen genom särskild instruktion kan föreskrifva.

För närvarande, efter den förändring, som skett i följd af 1901 års Riksdags beslut i ämnet, finnas i stat upptagna arfvoden till 14 trafikinspektörer, och är arfvodet för dessa befattningshafvare bestämdt till 3,000 kronor för år, hvilken aflöning efter 5 år kan höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor. Trafikinspektör åtnjuter dessutom fri bostad eller hyresbidrag med 20 procent af arfvodet; hvarförutom till trafikinspektör utgår särskildt tilläggsarfvode efter 500 kronor för år.

Maskiningeniör åligger att biträda maskindirektören vid maskinafdelningens och verkstädernas förvaltning. Arfvodet till maskiningeniör utgår med 3,000 kronor för år, hvilken aflöning efter 5 år kan höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor, hvarförutom maskiningeniör åtnjuter fri bostad eller hyresbidrag med 20 procent af arfvodet. Dessutom finnes i staten för maskiningeniörer upptagna särskilda tilläggsarfvoden å 500 kronor, hvilka tilläggsarfvoden tilldelats de maskiningeniörer, hvilka såsom föreståndare för verkstäder, belägna utom distriktens hufvudstationer, intaga en särskild ställning. Antalet af dessa tilläggsarfvoden var enligt den genom aflöningsreglementet för tjänstemän och betjente vid statens jernvägar af den 15 oktober 1897 fastställda staten tre, deraf ett uppbars af den i Boden stationerade maskiningeniören. Såsom en följd af beslutet om inrättandet af ett nytt distrikt för öfre Norrland med hufvudstationen i Luleå blef det för maskiningeniören i Boden afsedda tilläggsarfvodet indraget; och antalet tilläggsarfvoden för maskiningeniörer har alltså uti den genom

förnyade aflöningsreglementet för tjänstemän och betjente vid statens jernvägar af den 3 maj 1901 fastställda staten upptagits till allenast två.

Hvad slutligen beträffar *byråassistent* har denne befattningshafvare att biträda trafikinspektören vid ledandet af tågens gång samt att under trafikinspektören utöfva närmaste tillsynen öfver arbetenas gång å trafikinspektörsexpeditionen. Byråassistent uppbär i arfvode 2,100 kronor för år, hvilken aflönning efter 3 år kan höjas med 300 kronor, efter sex år med ytterligare 300 kronor och efter 9 år med ytterligare 300 kronor, hvarförutom byråassistent åtnjuter fri bostad eller hyresbidrag med 20 procent af arfvodet.

Med afseende å den nu gjorda framställningen hade, yttrar departementschefen vidare, jernvägsstyrelsen i sin skrifvelse af den 3 december 1901 anfört, att, då enligt det rörande byggandet af statsbanelinien Gellivare-riksgränsen med Luossavaara—Kuirunavaara aktiebolag ingångna kontrakt, sagda linie skall vara färdig att öppnas för allmän trafik innan 1903 års början, de i styrelsens skrifvelse den 25 oktober 1900 för bandelen Gellivare—riksgränsen begärda tjänstebefattningar syntes böra vara att påräkna senast från början af år 1903. För den skull hade styrelsen, som, efter det Kongl. Maj:t den 15 november 1901 bestämt, att statens jernvägar skulle fördelas i fem distrikt, den 3 december 1901 fastställt trafiksektionsindelning för de nuvarande statsbanelinierna, dervid dessa fördelats på 14 trafiksektioner, nu ansett sig böra förnya sin framställning om proposition till Riksdagen angående uppförande af arfvoden till ytterligare en trafikinspektör, en byråassistent och en maskiningeniör, samtliga afsedda för den nya bandelens behof och med station i Kiruna.

Att någon framställning om uppförande af arfvode till den baningeniör, som vore behöfelig för den nya bandelen, icke erfordrades, berodde derpå, att arfvode för honom redan funnes disponibelt. Såsom i det föregående antydts, hade nemligen styrelsens i skrifvelsen af den 25 oktober 1900 framställda förslag om uppförande af arfvoden till 2 baningeniörer för skötseln af nya bansektioner afsett, att den ene skulle få sin sektion å linien Gellivare—riksgränsen och den andre sin å det då föreslagna femte eller Örebrodistriktet. Såsom styrelsen ock framhållit, hade anledningen till att den senare baningeniörstjänsten begärdes, varit den, att det vid inpassandet inom de nya distriktsgränserna af bansektionerna icke kunnat undvikas, att en ny bansektion blifvit behöfelig vid sistnämnda distrikt, enär eljest två bansektioner komne att blifva allt för långa. Då Riksdagen emellertid icke velat bevilja medel till mera än *ett* nytt distrikt, hade styrelsen haft att inpassa

bansektionerna på allenast fem distrikt; och hade det genom af styrelsen likaledes den 3 december 1901 fastställd bansektionsindelning lyckats styrelsen att indela det nuvarande statsbanenätet på 24 bansektioner, i följd hvaraf en af de i staten för fasta arfvoden uppförda baningeniörsbefattningarna blifvit disponibel för bandelen Gellivare—riksgränsen.

Hvad slutligen angår styrelsens framställning om upptagande i staten af ytterligare ett tilläggsarfvode för maskiningeniörer, hade styrelsen anfört, att, på sätt styrelsen i sin skrifvelse den 25 oktober 1900 redan angifvit, den ifrågasatte nye maskiningeniören såsom stationerad i Kiruna syntes böra, i likhet med de öfriga maskiningeniörer, hvilka voro placerade utom distriktens hufvudstationer, erhålla ett tilläggsarfvode af 500 kronor för år.

Derjemte hade styrelsen erinrat, hurusom jemlikt § 3 anm. 2 af gällande aflöningsreglemente tilläggsarfvode till enahanda belopp, 500 kronor, tillkomme den föreslagne nye trafikinspektören i likhet med öfriga trafikinspektörer.

Genom hvad till statsrådsprotokollet sålunda blifvit anfördt, har utskottet funnit behöfligheten af de nu föreslagna nya tjänsterna vid statens jernvägar vara ådagalagd och vill därför tillstyrka dessa tjänsters uppförande i staten. Hvad åter angår framställningen om ytterligare ett tilläggsarfvode för maskiningeniörer, får utskottet erinra, att hittills endast de tjänstemän af detta slag, hvilka äro föreståndare för verkstäder belägna utom distriktens hufvudstationer, kommit i åtnjutande af dylikt tilläggsarfvode. Den nu föreslagne maskiningeniören, för hvilken det begärda tilläggsarfvodet är afsedt, skulle deremot icke blifva föreståndare för verkstad, och den af jernvägsstyrelsen framhållna omständigheten att han komme att placeras i annan ort än distriktets hufvudstation har icke syntts utskottet innefatta tillräckligt skäl för beredande åt honom af den ifrågasatta särskilda förmånen.

Med anledning häraf får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att Riksdagen medgifver, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens jernvägar må uppföras arfvoden till följande nya tjänstemän vid distrikten, nemligen en trafikinspektör, en maskiningeniör och en byråassistent.

2:o.

I statsverkspropositionen har Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen medgifva, att, derest t. f. öfverdirektören och chefen för trafikafdelningen inom jernvägsstyrelsen, distriktschefen Axel Rudolf Corin blefve i nåder konstituerad till öfverdirektör och chef för samma afdelning, till Corin finge från och med den dag, han blefve konstituerad, af jernvägstrafikmedlen utanordnas ett personligt lönetillägg af 2,100 kronor för år räknadt, hvilket belopp dock, i den mån Corin intjenade ålderstillägg såsom öfverdirektör, eller för den händelse genom reglering af öfverdirektörens för trafikafdelningen i aflöningsreglementet nu uppförda aflönning ökning i aflöningsförmånerna för denne kunde komma att inträda, skulle minskas med belopp, motsvarande ålderstillägget eller ökningen.

Personligt lönetillägg åt distriktschefen A. R. Corin såsom chef för trafikafdelningen i jernvägsstyrelsen.

Af det i ärendet förda statsrådsprotokollet inhemtas, hurusom generaldirektören och chefen för jernvägsstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 23 oktober 1901 anfört, att, sedan öfverdirektören och chefen för trafikafdelningen inom jernvägsstyrelsen J. E. M. Hahr hos Kongl. Maj:t anhållit om afsked, det enligt den för styrelsen med underlydande distriktsförvaltningar gällande instruktion tillkomme generaldirektören att afgifva underdånigt förslag till befattningens återbesättande; att det emellertid, med hänsyn särskildt till otillräckligheten af de med berörda befattning förenade löneförmåner, mött stora svårigheter att finna en lämplig person, som velat åtaga sig densamma; att slutligen distriktschefen vid statens jernvägar Axel Rudolf Corin förklarar sig villig att, derest honom kunde beredas full ersättning för den ekonomiska förlust, han komme att lida genom frånträdande af sin då innehafvande tjänst, åtaga sig den ifrågavarande öfverdirektörsbefattningen; samt att, vid sådant förhållande och enär aflöningsfrågan icke utan Riksdagens medverkan kunde tillfredsställande ordnas, generaldirektören ansåge sig icke för det dåvarande kunna föreslå någon till befattningens erhållande, utan allenast böra hemställa, det Kongl. Maj:t täcktes förordna bemälda Corin att, räknadt från och med den 1 november 1901, tillsvidare uppehålla de med omförmälda öfverdirektörsbefattning förenade göromål; och hade generaldirektören tillika hemställt, att, då Corin, derest han erhöle sådant förordnande, dels måste afstå sina med distriktschefstjänsten förenade tjänstgöringspenningar jemte tilläggsarfvode, dels ock vistas å annan ort, än der han vore med sin familj bosatt, honom måtte beredas en godtgörelse af, förutom öfverdirektörs tjänstgöringspenningar, 250 kronor i månaden.

Vid föredragning den 25 oktober 1901 af detta ärende hade Kongl. Maj:t, som förut samma dag beviljat öfverdirektöreu Hahr afsked med utgången af oktober månad, funnit godt förordna distriktschefen Corin att från och med den 1 november 1901 tills vidare uppehålla befattningen såsom öfverdirektör och chef för trafikafdelningen hos jernvägsstyrelsen, med rätt för honom att såsom godtgörelse härför uppbära, förutom tienstgöringspenningar såsom öfverdirektör efter 2,000 kronor för år, ett tilläggsarfvode af 250 kronor i månaden, men med förbindelse för honom att under tiden afstå de honom såsom distriktschef vid statens jernvägar tillkommande tienstgöringspenningar jemte tilläggsarfvode.

Efter erinran härom har föredragande departementschefen anmält, att jernvägsstyrelsen i skrifvelse af den 27 december nästlidna år gjort framställning om aflåtande till Riksdagen af proposition angående sådan ersättning till Corin, som vid meddelandet af förordnandet för honom att uppehålla öfverdirektörsbefattningen förutsattes för hans definitiva tillträdande af öfverdirektörsplatsen.

Styrelsen hade dervid till en början framhållit, att de löneförmåner, som enligt gällande aflöningsreglemente vore beskärda öfverdirektörerna vid statens jernvägar, öfver hufvud taget icke vore sådana, att platserna under nuvarande förhållanden och med särskild hänsyn till de aflönningar, som bestodes såväl det högre liniebefälet vid statens jernvägar som ock de öfverordnade befattningshafvarne vid enskilda jernvägar af någon betydenhet, kunde beräknas vid uppkommande ledigheter blifva på önskvärdt sätt besatta. Öfverdirektörs aflönning utgjordes af fast arfvode, 6,400 kronor, samt två ålderstillägg å 500 kronor efter respektive 5 och 10 år. Distriktscheferna samt ban- och maskindirektörerna vid statens jernvägar åtnjöte i fast arfvode 4,500 kronor med två ålderstillägg å 500 kronor efter respektive 5 och 10 år samt dessutom fri bostad in natura med vedbrand, hvartill komme för distriktschef ett tilläggsarfvode af 500 kronor. Då värdet af fri bostad af den storlek och beskaffenhet samt med det läge, hvarom här måste vara fråga, jemte vedbrand med nuvarande hyrespris i de större städerna, särskildt hufvudstaden, torde icke obetydligt öfverstiga 2,000 kronor, samt då vederbörande vid befordran till öfverdirektör icke vore berättigad att tillgodoräkna sig intjenade ålderstillägg, skulle alltså en ban- eller maskindirektör samt i all synnerhet en distriktschef, som erhållit sina ålderstillägg, vid befordran till öfverdirektör komma att lida en högst afsevärd minskning i sina inkomster.

Hvad de högre befattningshafvarne vid de enskilda jernvägarne

beträffade, hade dessa jernvägars förvaltningar funnit förenligt med sitt välförstådda intresse att erbjuda ifrågavarande befattningshafvare sådana löneförmåner, att någon möjlighet att från denna grupp erhålla öfverdirektörer i jernvägsstyrelsen icke förefunnes, utan vore förhållandet i verkligheten det, att det högre befälet vid statsbanorna tidt och ofta erhöle lockande anbud att öfvergå i enskild jernvägs tjänst, anbud som vore så mycket farligare för statsbanorna, som de enskilda jernvägarne numera såge sig i stånd att i pensionshänseende erbjuda vederbörande villkor, som icke allenast fullt motsvarade, utan vida öfverträffade hvad som stode dem till buds vid statsbanorna.

Såsom exempel på de löneförmåner, som komme det högre befälet till del vid några jemförelsevis större banor i mellersta Sverige, hade styrelsen meddelat följande uppgifter, som styrelsen under hand erhållit. Vid Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg (341 km.) uppbure verkställande direktören i årlig aflöning 15,000 kronor och trafikdirektören 7,000 kronor. Vid Gefle—Dala jernväg (inberäknadt Falun—Rättvik—Orsa jernväg 196 km.) åtnjöte verkställande direktören i ett för allt 15,000 kronor samt trafikdirektören 6,400 kronor jemte 2 ålders-tillägg å 500 kronor efter respektive 5 och 10 år och dessutom i inqvarteringsersättning 1,200 kronor. Vid Upsala—Gefle jernväg (inberäknadt Gefle—Ockelbo jernväg 175 km.) uppbure verkställande direktören 12,000 kronor och trafikchefen 8,000 kronor. Vid Bergslagernas jernvägar (486 km.) åtnjöte verkställande direktören 10,000 kronor jemte 2,000 kronor i inqvarteringsersättning samt trafikdirektören 9,000 kronor jemte fri bostad in natura. Trafikchefen vid Oxelösund—Flen—Vestmanlands, Frövi—Köping och Frövi—Ludvika förenade jernvägar (tillsammans 301 km.) hade slutligen i årlig aflöning 15,000 kronor.

Om således öfverdirektörsbefattningarna icke torde kunna besättas från det högre liniebefälet vid statsbanorna och icke heller från de enskilda jernvägarnes män, skulle således egentligen endast återstå att bekläda dem med sådana tjänstemän vid statens jernvägar, hvilka ännu icke varit så länge i tjänst, att de kunnat nå till afdelningsföreståndareplatser å linien. Men att de yngre och mindre erfarne befattningshafvarne skulle såsom regel förbigå och taga befälet öfver de äldre och erfarnare, kunde tydligen icke vara ändamålsenligt och med verkets sanna intresse förenligt. Med de otillfredsställande löneförmåner, som vore fastställda för öfverdirektörerna, vore dessutom att befara, att vederbörande, sedan han i öfverdirektörsbefattningen förvärfvat erfarenhet och insigter, förmåddes att lemna densamma och öfvergå i enskild jernvägs eller annan privat industrigrens tjänst.

Enligt styrelsens förmenande förelåge alltså fullgiltiga skäl för en allmän reglering af öfverdirektörernas aflöningsförmåner; och styrelsen skulle vid sådant förhållande icke underlåtit att inför Kongl. Maj:t framlägga ett förslag i sådant syfte, derest icke styrelsen genom cirkuläret den 25 oktober 1901 till statens embetsverk och myndigheter angående utredning rörande behovet af ändringar i de för vederbörande embetsverk och myndigheter gällande lönestater, fått sig ålagdt att före utgången af maj månad 1902 till Kongl. Maj:t inkomma med utredning, huruvida under vissa förutsättningar för tiden efter år 1902 ändringar i lönestaten för statens jernvägar kunde anses böra ega rum.

Då med nuvarande aflöningsbestämmelser svårigheter att, på sätt som vederborde, besätta äfven andra befattningar än öfverdirektörstjänsterna förefunnes, särskildt i de fall, då förflyttning borde ske från linien till styrelsen, hade styrelsen nemligen trott lämpligast, att de uti nu ifrågakvarande hänseende erforderliga allmänna ändringar i gällande bestämmelser föresloges i ett sammanhang, och förty ansett sig icke redan nu böra påyrka en allmän löner reglering för öfverdirektörerna. Frågan om den ersättning, som borde komma t. f. öfverdirektören Corin till del vid hans eventuella konstituerande till öfverdirektör, vore deremot af beskaffenhet att snarast kräfva sin lösning, då den provisoriska anordning, som träffats genom Kongl. Maj:ts beslut den 25 sistlidne oktober rörande ifrågakvarande öfverdirektörsbefattnings uppehållande, uppenbarligen icke kunde längre tid fortfara. Och förevarande aflöningsfråga syntes styrelsen så mycket hellre kunna för sig lösas, som anledning icke syntes finnas att i lika hög grad öka samtliga öfverdirektörernas aflöningsförmåner, utan gradationer härutinnan vore tänkbara, samt bestämmelser i hvarje fall kunde träffas, genom hvilka Corin blefve, åtminstone med afseende å aflöningsens form, underkastad blifvande bestämmelser af allmängiltig natur.

Hvad då anginge den ersättning, som borde komma Corin till del, för det fall att han definitivt frånträdde sin distriktschefs befattning, och hvilken ersättning syntes böra utgå under formen af personligt lönetillägg, åtnjöte Corin, hvilken intjenat båda ålderstilläggen, i egenskap af distriktschef fast arfvode med ålderstillägg 5,500 kronor, tilläggsarfvode 500 kronor samt dessutom fri bostad i statens jernvägars hus i Malmö jemte vedbrand. Hyreskostnaden för en våning af ungefärligen motsvarande beskaffenhet i Stockholm jemte värdet af den fria vedbranden syntes böra uppskattas till sammanlagdt icke obetydligt högre belopp än 2,000 kronor; och då billigheten fordrade, att Corin vid öfvertagandet af den ansträngande, ansvarsfulla och maktpåliggande be-

fattningen såsom öfverdirektör för trafikafdelningen erhöle full ersättning för hvad han mistat och derjemte åtminstone någon ekonomisk fördel, hade styrelsen föreställt sig, att det personliga lönetillägg, som kunde komma Corin till del, icke borde understiga 2,100 kronor. I sammanhang härmed borde emellertid stadgas, att det personliga lönetillägget skulle, i den mån Corin intjenade ålderstillägg såsom öfverdirektör, eller för den händelse genom reglering af öfverdirektörens för trafikafdelningen i aflöningsreglementet nu uppförda aflöningsökning i löneförmånerna för denne kunde komma att inträda, minskas med belopp, motsvarande ålderstillägget eller ökningen i löneförmånerna.

Styrelsen hade slutligen ansett sig böra anmäla, att, då erfarenheten visat, att det vore synnerligen ändamålsenligt att öfverdirektören vid trafikafdelningen, hvilken under hela dagen mottoge telegrafiska meddelanden och hvilkens närvaro å tjensterummet vid alla tider på dagen kunde erfordras för meddelandet af ordres i ärenden af beskaffenhet att ej tåla uppskof, vore bosatt i centralstationens omedelbara närhet, styrelsen hade för afsigt att till Corin, derest han blefve till öfverdirektör konstituerad, uthyra en boställslägenhet i centralstationshuset mot årlig hyra, motsvarande hvad likartade våningar i trakten betingade.

För egen del har departementschefen yttrat, att distriktschefen Corins anställande såsom öfverdirektör och chef för jernvägsstyrelsens trafikafdelning för sig betraktadt måste anses som en afsevärd fördel för jernvägsförvaltningen, då Corin under en långvarig och hedrande tjänstgöring vid statens jernvägar ådagalagt sådana egenskaper och vunnit den mångsidiga erfarenhet, att han borde anses i stånd att väl fylla de stora fordringar, som måste ställas å innehafvaren af ifrågasvarande befattning. Tillika har departementschefen betygat, att, om det icke lyckades att vinna Corin för denna befattning, frågan om erhållandet af lämplig person i hans ställe vore för det närvarande sällsynt svårlöst.

Hvad i detta ärende förekommit har synts utskottet innefatta giltiga skäl för den af Kongl. Maj:t gjorda framställningen, och har utskottet därför ansett sig böra tillstyrka, att Riksdagen med bifall dertill medgifver utbetalning af det föreslagna personliga lönetillägget, hvilket under närvarande omständigheter befunnits erforderligt för att kunna erhålla en fullt kompetent och lämplig innehafvare af den nu lediga öfverdirektörsbefattningen. Såsom i Kongl. Maj:ts förslag uttryckligen angifvits, skulle detta lönetillägg från sitt ursprungliga belopp 2,100 kronor minskas i den mån ifrågasvarande person såsom innehafvare af öfverdirektörsbefattningen intjenade ålderstillägg eller i följd af löne-

reglering erhöle tillökning i sina aflöningsförmåner på stat. Härjemte må påpekas, att någon ekonomisk förmån icke skulle beredas den ifrågasatte nye öfverdirektören genom den bostadslägenhet, som jernvägsstyrelsen förklarar sig ämna åt honom uthyra i centralstationshuset. Hyran för denna bostad skulle nemligen, på sätt styrelsen framhållit, utgå med belopp, motsvarande hvad likartade våningar i trakten betingade.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, må medgifva att, derest t. f. öfverdirektören och chefen för trafikafdelningen inom jernvägsstyrelsen, distriktschefen Axel Rudolf Corin varder af Kongl. Maj:t konstituerad till öfverdirektör och chef för samma afdelning, till Corin må från och med den dag, han varder konstituerad, af jernvägs- trafikmedlen utanordnas ett personligt lönetillägg af 2,100 kronor för år räknadt, hvilket belopp dock, i den mån Corin intjenar ålderstillägg såsom öfverdirektör, eller för den händelse genom reglering af öfverdirektörens för trafikafdelningen i aflöningsreglementet nu uppförda aflöning ökning i aflöningsförmånerna för denne kan komma att inträda, skall minskas med belopp, motsvarande ålderstillägget eller ökningen.

Stockholm den 21 februari 1902.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Reservation

vid punkten 2:o: af herrar C. Persson, O. Larsson, I. Månsson, J. A. Sjö, G. Odqvist, P. Olsson, N. Svensson och P. Norberg.